

Paul Heri, có nhà 78, đường sắp
đặt công việc lấy phim bắt bóng ở
Bến Tây về, hai ông có đem theo
nhiều máy chụp phim và đi đó

Feuilleton du D. N. N.

HUYỀN-RI TIỂU-THUYẾT

Số 9
Sơ-tên: THẤT-LANG
(Mở đầu truyện)

CÂY BÀ-TON CỦA VÂN-SÍ QUHỘ

(Tiếp theo)

III. - Vấp đá một lần nữa

Có khi còn sự thiện hạ cười hơn là sự linh bất, bởi vì nếu linh bất mà thiện hạ không cười thì không sự linh bất, còn linh không bất mà thiện hạ cười thì chẳng mấy người dám liều để cho cười. Có lẽ một thứ tên gọi mới đặt tên là «Đạo sự Thiện-hạ cười» thì nhiều người cũng cười.

Ông Phùng-dưc-Phu là một ông nghe rộng rãi xa, biết phân biệt phải quấy, ít khi thiện hạ khen chê, ông mặc phải bà vợ theo đạo

sự Thiện-hạ cười, không có lẽ ông cười mà để cho sự nghiệp bị thiệt hại vì lòng ngay thẳng của ông. Vì vậy ông phải nghe theo vợ, không dám đứng chông Tổng-huê-Tinh.

Nhưng lòng dạ của ông cũng có khi ông Quách-dại-Chi, ông không viết giấy cho Tổng-huê-Tinh động thảo truớc, ông có một chàng rể hiền nói thiệt cho chàng nghe:

— Thầy rất vừa ý tôi, thiệt tình tôi coi trọng dụng thầy. Song tiếc

vi thấy lịch sự trai vợ tôi sự mang

tiếng nên vợ chồng tôi không

đồng ý. Xin thầy nghĩ, tôi cho

tôi không có lẽ bình thường mà bỏ

vợ, vợ chồng đã tôi phải nghe lời

vợ tôi. Ông Quách-dại-Chi đứng như

tôi, ông thấy thầy lịch sự trai mà nhà

ông có con gái nên ông không dám

đồng, mà chẳng dám từ chối cho

thầy biết.

Nhưng tôi đã hứa giúp thầy, tôi

không quên lời hứa. Thầy không

làm được với tôi, để tôi kiếm cho

thầy chỗ khác còn hơn làm với tôi.

Tôi có quen với một người thân

khảo còn trẻ tuổi mà chỉ khi lớn

Người ấy không có vợ, không có

con gái, thì thầy lịch sự trai người

ta không ghê, mà không biết chừng

lại còn thiện hơn. Để tôi viết, lấy

tiền dẫn thầy.

Tôi là Tổng-huê-Tinh vì lịch sự

trai mà huyệt làm việc trong hãng

buôn Phùng-dưc-Phu.

IV. - Lại khổ vì lịch sự trai

Nặc-thường-Thức là một người trẻ tuổi có chí lớn và có bi vọng nhiều. Nghe rộng rãi xa, làm việc siêng năng, liệt liệt xem qua đã thấy chỗ nào lợi, chỗ nào hại, bấy nhiêu đó cũng đủ một ngày kia trở nên một ông nhà giàu lớn. Nhờ có học trường Công-Tác nên thạo nghề cắt nhà, đắp đường, bãi cầu. Khi thì đi rồi liền buôn tọc bông lại cho nhà nước nhẩy ra làm thầu khoán. Một ba năm mà đã nổi tiếng là một người làm ăn thật thà, chơn chất, lành cả nhà nào bay là giấy phở nơ thì chủ nhà, chủ phố chẳng phân nào, chỉ biết.

Cách một tháng trước ông ta đầu gia được việc cắt một cái nhà thương miễn Hậu-giang Lành được việc đó chẳng phải là dễ. Trước hết phải trình bằng có chứng rằng mình thạo nghề cắt nhà, rồi lại còn phải khai gia sản cho nhà nước

đủ tài để dự dăm đương công việc, thì mới cho phép mình dự cuộc đấu giá, chứ chẳng phải mỗi người đông ba-lăng (patente) thầu khoán đầu được tranh lãnh việc làm. Thường-Thức vì phải lo cho xong việc, cho nên đấu giá rồi ông mới làm, hiện đương nằm đương bệnh. Thấy thuốc cầm không cho làm việc sự nhẹ, song chẳng có lẽ phải công chuyện làm ăn, cũng phải kêu cạp rằng lại bắc chường, nhưng chẳng khỏi lo sự vắng chủ nhà gả vợ nữa nữa.

Tổng-huê-Tinh đến nhà ông Ngô-thường-Thức, số cửa, bước vào trình báo liền của ông Phùng-dưc-Phu. Ông Ngô-thường-Thức nhìn xem diện mạo của Tổng-huê-Tinh, bởi tâm vài câu, tức thì quyết định trọng dụng chàng. Ông nói trong bụng như vậy:

— Thiết phải người đó tay chơn cho mình. Diên mạo phương phi, ăn nói dăm dăm, vắng mặt mình

anh chàng này giao thiệp với khách

chắc chắn sự cơ sở đều chỉ. Rày sắp tới họ hết nói miên chỉ thần cận với thợ tở thợ mộc mà thôi. Khi hai người nói chuyện toán pháp. Cũng may cho Tổng-huê-Tinh, lúc còn học trong trường chẳng thường qua các bạn đồng song về khoa toán pháp, cho nên đối đáp với Ngô-thường-Thức không đến nỗi thấp thoáng một trời một vực. Tinh vực tinh ngời, tinh công thợ, tuy chẳng không thạo cho mấy, nhưng ông Ngô-thường-Thức chịu khó chỉ bảo một ít, bắt chàng không làm đến nỗi hư việc của ông.

Ông Ngô-thường-Thức phân tâm rằng bệnh hoạn không có thể ngời ban việc thanh ra một sắp thợ làm sáu chục cái không có thể trả lời được.

(Còn nữa)

Tin thể-thảo

Chưa hết 25 Juillet 1929 tại sân Etoile de Guadalupe có ba cuộc đấu cầu như sau đây:

Từ 3h 40 tới 4h 40 là với hội Lai-Thiếu.

Đứng giờ hai bên xếp trận: (bên bên Electro B có:

Song
Nuôi Đàng
Nhổ Điện Nam
Sang Phước Kỳ Sơn Kiều
Bên Lai-Thiếu có
Phát Cấn Phong Phấn Yên
Nhổ 1 Ting Quí
Chắc Riêng
Nhổ

Giám cuộc ra lệnh cho đá thì đá thấy hai bên đều đồng sức, nên ban qua lại liên liên, song hai người bên tập của Electro yếu quá nên lấy ban chông động, bị mất nhón trái ban rất nặng. Đấu động chừng 15 phút, Ting đồng ban giao cho Phát đá vô giữa lưng đánh ra, Yên chạy tới đá ban lại vào lưới, Electro B thua 1 bàn (1-0). Đem ban lên đá lại thì coi bên Electro B chẳng nghĩ lòng, lại đá hay hơn, nhiều phen đem ban xuống bầm thành Lai-Thiếu song an chẳng động là vì bằng tiền đạo chẳng ai xông lưới: một hồi một bên bị Lai-Thiếu bầm thành, Fong đồng ban đá vô giữa. Nuôi chặn bứt Phát chạy tới đá qua cho Cấn, Cấn giao cho Fong, Fong đá vô, ban lại vào lưới Electro thua 1 bàn nữa là (2-0). Đem ban lên đá lại chẳng bao lâu kể tới giờ giải lao. Vô đá lại chẳng gở ban nào cả.

Nên phải chịu thua 2 bàn trọn (2-0).

Bên Electro hay hơn hết là Kiều Sơn, Phước, Nhổ, Nam.

Bên Lai-Thiếu thì có Fong Ting Yên Phát, Chắc Riêng hay hơn hết còn mấy người kia đều khá lắm.

Từ 3h 40 tới 4h 40 là với hội Khánh-Hội đứng giờ giám cuộc ra lệnh cho đá thì thấy hàng ngả hai bên như vậy:

Bên Đakao có:
Bút
Huệ Cấn
Tinh Sư
Tám Giáp Minh Thu
Bên Khánh-Hội có:
Huê Khiêm Chỏi Bào Thơi
Cấn Ninh Hưng
Chấn Ding
Nhổ

Giám cuộc ra lệnh cho đá thì thấy bên Đakao thiếu hết hai người nên bị bên Khánh-Hội xam lăm lung lăm. Song nhờ bên tập và tiếp ứng hết lòng cho nên bên Khánh-Hội cũng khó ăn, nên bị thiếu trước hết sau nên nửa giờ đầu thua 1 bàn (1-0).

Vô giải lao ra đá lại, coi bên Đakao khó bề xam lăm Khánh-Hội đang nên Tha Tầm trở xuống giữ thành.

Vì vậy cho nên đến mấy giờ bên Khánh-Hội an không được bàn nào nữa, thành ra Đakao thua 1 bàn.

Kể này bên Đakao thì có Thử, Huệ Cấn, Giáp hay hơn hết, bên Khánh-Hội thì có Huệ Khiêm Ninh Đình hay hơn hết, còn kỳ dư tâm thương.

Trận thứ nhì vừa mừng kể trận ba Electro A đá với Tépôst A.

Khi giám cuộc ra lệnh cho đá thì thấy hàng ngả hai bên như vậy.

Electro A
Thiên Trì Mũi Hổ Tai
Hoảng Đồng Thông
Cáo Lê
Tám
Tépôst A
Chapua Thân Chính Vàng Đỏ
Thơm Thái Chím
Cho Thuợng
Đầu

Khi mới vô đá, thấy bên Electro ban hơi lăm, đá có thiệt hay, chuyển ban cho liên liên với nhau, đem xuống địa phận Tépôst coi nguy hiểm, đầu động chừng 10 phút Tépôst đem ban đá nhủ vào giữa đội cánh của Cho lỵ vào cửa thành, Tépôst thua một bàn, sắp đá lại hồi lâu bên Tépôst Thân được ban đem xuống giao cho Chapua bị Cấn chặn nên chạy lờ, Cấn chẳng chịu đá lên để cho Chím lướt tới lấy được ban, giao cho Thân lỵ lỵ trước cửa thành Vàng lướt tới tống ban lỵ vào lưới, bên Electro thua lại 1 bàn.

Chẳng bao lâu kể đến giờ nghỉ giải lao Vô đá lại lúc này hai bên đồng sức, nên đá có kịch liệt lăm, Electro bị Thông ở Equipe B lên đứng đạo tiếp ứng nên có yếu quá, bị ban xuống thường không sức căng đương, lỵ đuổi Thất được ban đem lên giao cho Thân, Thân đá tống ban lỵ vào lưới bên Electro thua 1 bàn nữa là (2-1).

Đem ban ra giữa sắp đá lại chẳng bao lâu thì thấy bên Electro đá một rồi, thêm Trì đầu căng ra ngoài nghĩ thì tài nào gở cho động chẳng bao lâu Hồ được ban lỵ xuống lỵ miên rồi nhậm cửa thành bên Electro đá nhủ vào giữa, Thân mới tới thì Chím bầm thành, ban trước mặt Thân đá lỵ vào lưới bên Electro thua 1 bàn nữa là (3-1).

Sắp đá lại chẳng bao lâu kể mừng giờ.

Kể này Tépôst thì có Cho, Thân, Thái, Chím hay hơn hết còn bên Electro thì có Lê, Hoảng, Tám hay mà thôi, kỳ dư đều tâm thương cả.

THU-HỒ

Bánh Láo-Từ

Đêm nay ông Nương rần chiêm bao thấy ông Láo-Từ trách rằng: «Hôm trước tôi bán cái lò bực quá, cho ông, ta ra tới mang tới nghich trời. Bấy giờ tôi nghĩ nghich luôn, ông ở giới thì phết me tôi ở trong cùng chứ không làm gì. Ông trời ông định từ đây lửa cao gào lên chưa gì mà lửa trên hai đồng một gió. Vậy tôi bay đặt cho ông một món ăn đáng thể cơm, để cái trời một chuyện chơi, mà ông phải biết rằng món ăn ấy ai ai nếm nó thì sống thêm được 50 năm nữa. Ông mua bánh mì tây, và ông cắt ra khoanh rồi ông bỏ trong lò bực, đem ra bán cho người ta, bảo họ để dành ăn thể cơm. Bánh ấy đã chín rồi hấp thật rồi rất hết nước đi, ộp lại thành ra còn cái nguyên chất trường sanh, ăn vừa vô tội bực thì hóa ra màu lửa mà nuôi dưỡng châu thân. Ông cứ ăn đi, tôi thì tôi ăn.»

Ông Nương chiêm bao như vậy nên bây giờ phát minh ra từ «bánh Láo-Từ», ai muốn sống lâu thì ăn từ bánh của ông mua, tám là một ki-lô Bính Láo-Từ, bởi «Đông-bào Bánh Láo Từ».

At mua sẵn bánh mì đem lại lò bực Quai hấp như quay gọt quay vị cũng được.

N S

Hàng

«Comptoirs-Generaux» bị mắc lừa

Một người Langsa đang bị tâm-nữ về tội tưởng gạt

Cách ít ngày rày đây, hàng «Comptoirs Generaux» ở đường Carnot, trước kia là hàng «Graf Jacques» mới bị một bộm đánh lừa một cách rất dễ quá.

Một anh Tây tên C... vào hãng xưng mình là thầu khoán, biểu cho mình 100 thùng «Ciments», và xin số bút toán chỉ việc làm toa mua chịu, rồi gởi ra Hai-phong cho mình.

Cách ít ngày sau, toa hàng đã làm xong và gởi ngay ra Hai-phong... nhưng Hai-phong gởi trả lại và gởi thêm ít chữ cho hay rằng không có người nhận «facture» ấy.

Hàng công còn đợi ít ngày nữa đoán phỏng chữ C... đi khỏi. Chờ mãi mà chẳng thấy tin tức gì của chủ thầu khoán ấy hết, bấy giờ mới quá quyết anh chàng C... vào không phải là thầu khoán mà thiệt là kẻ toan mua gạt chúng.

Ông chủ hãng liền vào đơn thưa anh thầu khoán giả, biểu giữ người ta đương tâm-nữ để bắt cho được. Có người nói rằng anh chàng C... này chẳng phải một lần thử như đến đoạt của hãng Comptoirs Génér. raux 100 thùng «Ciments» đây mà thôi, anh ta thường chơi cái mừng ấy hoài, lần này là lần thứ ba rồi vậy.

Tòa đại hình

Phiên xử ngày 26-7-29

(tiếp theo)

Án cướp quĩ tang và sát nhân

Đêm 29 rạng 30 tháng Janvier 1929, sáu người án cướp kẻ dân-còn người sống dài, đánh nhà B Trầu-xan-Lạc, nông-gia ở Phước Chí (Tây Ninh).

M. Lạc hay được muốn chống cự với bọn nộm nên bị đánh một cây trên đầu, bẻ sọ, chết tươi.

Vợ M. Lạc cũng bị bọn kỵ đánh Tai chủ là, dân sự chạy đến; án cướp đảo lộn. Chúng nó lấy nhiều quĩ áo, đồ nữ trang và 150 tiền thuốc.

Làng bị được mấy tên Trầu-v. Thiệt, Danh Thanh, Danh Sắt, v. Nguyễn-văn Bàu kêu Hòa; rết nôm chúng nó thì có quá đồ tang.

Tên Hòa trước đã bị án án trọng 2 lần, còn mấy tên kia chưa có án.

Tòa hỏi, tên Thiệt nhận có đi dăm cướp đồ, quan Tòa hỏi khai mấy án đồng lỵ, thì Thiệt khai cho tên Danh-Sắt, Danh Thanh Còn tên Hòa không phải là đầu đảng như tờ bản của làng chạy.

Quan tòa nói sao khi giữa làng và quan Bính-hâm, Thiệt khai rằng có quan Hòa một đôi bông, mà chính Hòa cũng khai y như vậy.

Thiệt nói rằng lại Hòa không chịu thì tội, nên làng đánh và buộc phải khai có, muốn cho làng thôi đánh Hòa thì Hòa có đưa cho Thiệt m t đôi bông của nhà nộm đồng hương chứ có bông có chứng rằng có là đồng lỵ, chứ kỳ thật Hòa không có can dự vào dăm án cướp ấy.

Tòa thấy Thiệt khai ngược ngạo như vậy nên muốn buộc tội, vì rước nó khai có cho Hòa đôi bông, nay nó lại khai Hòa cho nó.

Còn vợ của tài chủ lại nhận quĩ đôi bông của mình.

Nhân có lẽ làng muốn bắt tên Hòa là người trước có tiền án, bắt Hòa được một tên gian trong làng vậy thôi.

Hòa thật là một tên ăn cướp nhưng có lẽ không có dự trong dăm án, đối với vụ này chắc nó phải bị án án cướp hay là án chưa chắc.

Trạng sư Coulet thay mặt cho Trạng sư Gallet biện hộ cho bị cáo. Xong rồi, lên án:

«Tôi 10 năm khổ sai

Danh-Sắt 20 năm khổ sai

Danh-Thanh 20 năm khổ sai

Hòa khổ sai chưa hẳn.

Xin nói rõ hội đồng thẩm án khi ông tôi rằng tên Hòa có phạm tội chưa-đề gian hay không thì đồng thanh trả lời rằng «không». Nhưng mà Tòa không chịu chấp giùm cho Hòa bởi vì trước nó đã bị án tại lần vì tội án trọng và nhơn có phải bị cấm cố.

Quảng cáo

Phòng văn quan chức g khổ Fays, kể từ ngày 1er Août 1929, ở số 93 drit lại số 97 đường Po lerin, Saigon.

Chân-Hưng Học-Đường

SAIGON Đường Legrand de la Liraye số 204, 214

Chủ-nhơn kiêm Đốc-học: NGUYỄN-PHAN-LONG

NGÀY TỰ TRƯỞNG

1er Août 1929 nhằm ngày 26 tháng sáu Annam

HỌC TRUNG HỌC

(dữ đến năm)

HỌC SƠ HỌC

Cả ớp trên đều có giáo sư Tây và Anam giữ dạy cần mẫn

1er Année 3e Année
2e Année 4e Année
Cours Élémentaire
Cours Moyen
Cours Supérieur

Quảng-ngheia Tùng-thơ

Trước kia chúng tôi có hiệp tác với

ông Trần-văn-Kinh là bạn thiết của chúng tôi để làm Nhứt-đức thơ xã. Về phần tài chánh thì ông Trần-văn-Kinh liệu biện, còn phần biên tập thì chúng tôi lãnh trách nhiệm.

Công tương giờ thuận mái chèo xuôi, việc làm như ý nguyện, nhưng rồi ông bạn chúng tôi Trần quân mấy lúc này việc dăm đoan, sứt chằng vẹo lòng... thật là một điều đáng tiếc vậy.

Còn đương đương tôi không lẽ bỏ nửa chừng, mà người có nghị lực mới khi gặp khó lại càng nên phấn chấn tinh thần hơn nữa.

Vì trách nhiệm và nghĩa vụ ở mình, trong kỳ tháng Avril chúng tôi đã có mấy bài tuyên cáo trên báo, nên nay chúng tôi xin vào theo trách nhiệm và nghĩa vụ, đi cho đến cùng, có một điều đổi là chúng tôi không lấy tên Nhứt-Đức Thơ-Xã mà đặt tên là Quảng-Nghĩa Tùng-Thơ vậy.

Nói cho rõ thêm từ nay Nhứt-Đức Thơ-Xã đều ra đầu không chúng tôi không can thiệp đến.

Quảng-ngheia Tùng-Thơ này do ông Nguyễn-dức-Huy tự Hồng-Tiêu làm chủ, chủ định trong tháng Août tới thì bắt đầu có sách ra, và cứ mỗi tháng ra hai quyển luôn luôn.

Trước khi ra làm, chúng tôi m t phần trình trọng, vì thế mà ngày tháng đầu đưa không khỏi làm cho anh em nhiều người trông đợi.

Nay đã chủ trương có người, sắp đặt đầu xong, vậy có mấy lời kính cáo cũng đồng báo và cùng các độc giả. Ai quan tâm đến đường văn học nước nhà, ai quan tâm đến việc sách vở xuất bản xã hội ta, xin đem lòng nhiệt liệt vì nghĩa giúp cho chúng tôi nên một Tùng-Thơ là ý dĩ.

Tôi may ra được nhiều anh em thương đến chiếu cố cho, láng thành cho, thôi đâu chúng tôi khổ tâm tiêu từ cũng được an ủi lấy mnh, mà ơn ấy xin ghi xương tạc dạ trọn đời không quên vậy.

Sách mua một năm sáu đồng.

Số gửi bán lẻ tại Tin-đức thơ-xã Thơ và man lai gửi mua năm xin d ngay cho M Nguyễn-dức-Huy Công-Luân-Bảo Sài on.

Bạn Thanh-Niên

HÁT-XIẾC, CẢI-LƯƠNG

và QUI-THUẬT

(Théâtre moderne, Cirque et Magie)

Bạn Thanh-Niên Mỹ-Nghệ và Tài-Thành-Ban có hát khai trương tại rạp hát tây «Théâtre Municipal de Saigon» hai đêm thứ năm 1er và thứ sáu 2 août 1929 động lấy tiền giúp cho anh em Thanh-Niên Thổ-Tháo Việt-Nam.

Lúc hai đêm có hát cải-lương tuồng Triệu-Ngô-Lâm soạn đề và tuồng Tiết-Đổng bán thần chầu m có diễn trò xiết và lam qui-thuật do các tay học-sanh và mỹ-nghệ Việt Nam lưu học ở bốn Pháp và đông tuồng rết là thần tình khéo lạ.

Xin mời quí ông và quí bà hãy vui-phơn đời bước đến xem lam nghệ.

Bạn Thanh-Niên chúng tôi rất cảm ơn quí ông và quí bà.

T N. M. N.

Xin lưu ý

Tôi là Nguyễn-thị-Kiểu ở làng Long-Mỹ (Vĩnh Long) rình cũng có bác anh chị hay.

Khi trước thân-phụ tôi là Nguyễn-dinh-Trang ở Long-Phước (Vĩnh Long) chết có để lại một món nợ là 3 000\$. Tôi đã ra giữa tòa chịu trả.

Còn thân mẫu tôi là Nguyễn-thị-Cường ở Long-Mỹ (Vĩnh Long) đã có chồng khác trước khi cha tôi chết. Đến đất của cha tôi để lại còn đang kiện ở tòa chưa giao lại trọn quyền cho tôi.

Vậy kể từ nay sắp về sau, tôi không nhận lãnh những món nợ nào khác của mẹ tôi là Nguyễn-thị-Cường làm ra nữa. Ai muốn cho mẹ tôi vay hót tiền bạc gì thì riêng phần mẹ tôi trả, vì mẹ tôi có của riêng; chứ không được lấy của cha tôi để lại mà trang trải nợ riêng của mẹ tôi là m NGUYỄN-THỊ-KIỆU, Long-Mỹ (Vĩnh Long)

Nhà m ở của ông Nguyễn-thanh-Liêm ở Vĩnh Hội

DONNET-SIX

Xe hơi 6 máy này ít hao hơn hết

Có sức mạnh, nọc nhàn

:- Lền dề chắc ý :-

:- Thăng lẹ, nhíp tốt :-

Kiểu lịch sự và rộng rãi

Đi 100 km. hao 11 lít dầu

Là thủ xe kim thời

Có bán tại :

Hàng JEAN COMTE

34, BOULEVARD-NORODOM - SAIGON

